

RECHTSPRAAK

Psychische schade door werkomstandigheden bij het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA). Arbeidsrechtelijke omkeringsregel: artikel 7:658 BW.*Feiten*

Werknemer heeft van 16 november 2015 tot 31 juli 2016 op uitzendbasis als woonbegeleider gewerkt bij het COA in de noodopvang van asielzoekers. Werknemer stelt zich (voor zover in hoger beroep nog van belang) op het standpunt dat hij tijdens zijn werkzaamheden werd geconfronteerd met het leed, suïcidepogingen en ernstige trauma's van bewoners. Hij heeft als gevolg daarvan in ieder geval gedurende een zekere periode ernstige psychische klachten ondervonden. Volgens hem is het COA tekortgeschoten in de op hem rustende zorgplicht. Hij houdt het COA daarom op de voet van artikel 7:658 BW aansprakelijk voor de door hem geleden schade. In eerste aanleg heeft de kantonrechter voor recht verklaard dat het COA (met uitzendbureau Start People) hoofdelijk aansprakelijk is voor de schade die werknemer heeft geleden als gevolg van de psychosociale belasting waaraan hij gedurende zijn werkzaamheden op de locatie van het COA is blootgesteld.

Oordeel

Het hof stelt bij de beoordeling voorop dat in een geval als dit waarin een werknemer een werkgever aansprakelijk houdt voor werkomstandigheden die schadelijk zijn voor de gezondheid, het aan de werknemer is om te stellen en zo nodig bewijzen dat hij de schade waarvan hij vergoeding vordert heeft geleden in de uitoefening van zijn werk. Voor de verdeling van de bewijslast met betrekking tot het oorzakelijk verband geldt op grond van de zogeheten arbeidsrechtelijke omkeringsregel dat de werknemer moet stellen en zo nodig bewijzen dat hij is blootgesteld aan belastende arbeidsomstandigheden en dat hij gezondheidsklachten heeft die door deze arbeidsomstandigheden kunnen zijn veroorzaakt. De werkgever moet stellen en bewijzen dat aan de zorgplicht is voldaan. Als de zorgplicht is geschonden, wordt in beginsel aangenomen dat er causaal verband is tussen de gezondheidsklachten en de werkomstandigheden maar daarvoor is geen plaats wanneer het verband tussen de gezondheidsschade en de arbeidsomstandigheden te onzeker of te onbepaald is. Het COA heeft geen grieven gericht tegen het oordeel van de kantonrechter (a) dat werknemer tijdens zijn werkzaamheden is blootgesteld aan psychosociale arbeidsbelasting, (b) dat hij zijn werkzaamheden heeft moeten verrichten onder omstandigheden die schadelijk kunnen zijn voor de gezondheid en (c) dat het COA niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij aan de op hem rustende zorgplicht heeft voldaan. Het COA heeft in hoger beroep erkend dat het hierin is tekortgeschoten en dat daardoor is komen vast

te staan dat het COA tekort is geschoten in de op hem rustende zorgplicht. Uit de medische adviezen van behandelaars is gebleken dat werknemer lijdt althans heeft geleden aan onder andere een posttraumatische stressstoornis en een depressie. Het hof gaat uit de van de juistheid van deze diagnoses, die ook door de medisch adviseur lijken te worden onderschreven. Het COA heeft geen overtuigende argumenten aangevoerd die iets afdoen aan de juistheid van deze diagnoses die door (onder andere) de behandelend psychiaters zijn gesteld. Anders dan het COA heeft betoogd is het causaal verband tussen de psychosociale belasting die de werkzaamheden bij het COA meebrachten en de psychische klachten die werknemer heeft (gehad), niet te onbepaald of te onzeker. Integendeel. Naar het oordeel van het hof is het, gelet op de inhoud van het medisch advies, de aard van de belastende arbeidsomstandigheden en de aard van de gezondheidsklachten, in aanzienlijke mate waarschijnlijk dat de arbeidsomstandigheden bij het COA hebben geleid tot psychische klachten bij werknemer. Het hof is met de kantonrechter van oordeel dat de gevraagde verklaring voor recht dat het COA aansprakelijk is voor de schade die werknemer heeft geleden als gevolg van de psychosociale belasting waaraan hij gedurende zijn werkzaamheden op de locatie is blootgesteld, toewijsbaar is. Het hof voegt hieraan toe dat in dit stadium waar het gaat om de vestiging van de aansprakelijkheid van de werkgever wegens schending van de zorgplicht niet is vereist dat voor elke gezondheidsklacht dient vast te staan dat die het gevolg is van de arbeidsomstandigheden waaronder werknemer zijn werkzaamheden heeft verricht.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 14-02-2023

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2023:1287

Zaaknummer: 200.300.455

Rechters: S.C.P. Giesen, A.A. van Rossum en M. Wallart

Advocaten: G.H. Nagel en B.M.E. Drykoningen

Wetsartikelen: 7:658 BW